GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḑI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.

România şi străinătate:

Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ: la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE: O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 51. *Lunĭ, Marţĭ 5 (17) Martie* 1885.

Braşovŭ, 4 (16) Martie 1885.

Mai multŭ ca în alţĭ anĭ s'a serbatŭ de astădată din partea Maghiarilorŭ aniversarea proclamării libertăţii maghiare dela 15 Marţie 1848. In aceea ḑi, pe când se aflá Kossuth cu marea deputaţiune de vr'o trei sute de Ungurĭ în Viena, se publicară în Pesta cele 12 postulate ale naţiunei unguresci şi se proclamà independenţa ţĕrii.

Intre acele postulate era şi acela alŭ libertăţii religionare şi de învĕţămêntŭ, şi alŭ egalităţii înaintea legii.

Astăḑĭ după 17 anĭ de regimŭ constituţionalŭ unguréscŭ a trebuitŭ sĕ esperiămŭ într'unŭ modŭ deosebitŭ în ajunulŭ ḑilei de 15 Martie, cum se calcă în picióre legile, cum nu mai póte fi nicĭ vorbă de egalitate înaintea legii, cum se violéză mereu libertatea învĕţămêntului şi cum în fine chiar libertatea religionară nu mai este aḑi scutită de furia uneltelorŭ forţii brutale.

Triste vremurĭ a mai ajunsŭ libertatea unguréscă, dacă în ajunulŭ aniversării de 15 Martie 1885 unulŭ din deputaţii naţionalităţilor s'a vĕḑutŭ constrînsŭ a'şĭ ridica vocea întru apĕrarea libertăţii religionare şi individuale a unei părţĭ însemnate din poporaţiunea statului.

Faptele, pe carĭ se întemeiază interpelaţia de mai josŭ a deputatului nostru naţionalŭ Petru Truţa, sunt o pată mare pe constituţionalismulŭ şi liberalismulŭ unguréscŭ, şi este fórte ruşinătorŭ pentru pretinşii cultivatorĭ ai Orientului, când unul din representanţii poporului se vede silit a interpela pe primulŭ ministru, dacă înţelege ce va se ḑică liberalismŭ consituţionalŭ?

Este fórtecompromiţătorŭ pentru unŭ regimŭ, dacă pe basa unorŭ fapte nelegale şi violente, sĕvêrşite în ḑiua mare în potriva unorŭ pacĭnicĭ şi lealĭ cetăţenĭ, unŭ deputatŭ alŭ ţĕrii se vede constrînsŭ a în trebá pe ministrulŭ preşedinte, dacă capulŭ statului are cunoscinţă de nelegiuirile ce se petrecŭ sub sceptrulŭ sĕu?

Este ruşinătorŭ pentru unŭ guvernŭ, care se fălesce a fi liberalŭ, când se constată la auḑulŭ lumei că organele lui au mersŭ în órba lorŭ prigonire până a profaná chiar şi sfântulŭ lăcaşŭ prin abusŭ de forţă, scoţêndŭ pe evlavioşii credincioşĭ cu baionetele din biserică şi când se esprimă bănuială, că acésta este o urmare chiar a nenorocitei direcţiunĭ politice a acestui guvernŭ.

Ni se calcă scólele şi bisericile, ni se calcă libertatea de învĕţămĕntŭ şi religionară, ér guvernulŭ tace şi nu ḑice nimicŭ. Ministruiŭ de culte adreséză archiereilorŭ noştri poruncĭ, cerêndŭ dela dînşii supunere în contra legii şi a libertăţii religionare şi solgăbirĕii cu gendarmii ameninţă pe preoţĭ şi pe poporŭ şi profanéză bisericile, ca nisce vandalĭ, şi în faţa tuturorŭ acestorŭ revoltătóre fapte se aude pronunţându-se în parlamentŭ gravele cuvinte:

Scie óre Coróna despre tóte aceste nelegiuirĭ?

Domnulŭ deputatŭ Truţa a apĕratŭ prin interpelaţia sa bărbătéscă causa libertăţii nóstre. Îi suntemŭ mulţumitorĭ pentru acésta.

Deputatulŭ nostru naţionalŭ şi-a redicat glasul la timpŭ şi a adresatŭ ministrului de interne cestiunile, ce era datorŭ sĕ i le adreseze ca patriotŭ lealŭ şi ca Românŭ. Elŭ a vorbitŭ la timpŭ, pentru ca sĕ redé curagiulŭ celorŭ, cari în urma terorisărilorŭ neruşinate începuseră a şi-lŭ pierde. Elŭ a vorbitŭ la timpŭ pentru ca sĕ vestéscă înaintea opiniunei publice, că astăḑĭ sĕ tractéză chiar de apĕrarea libertăţii nóstre individuale şi religiunare, ce este ameninţată în urma fatalei direcţiunĭ politice a regimului actualŭ.

Nu credemŭ, că ministrulŭ-preşedinte Tisza va rĕspunde în modŭ satisfăcĕtorŭ la întrebările ce i-s'au pusŭ. Probabilŭ, că rĕspunsulŭ sĕu va cuprinde chiar noue ameninţărĭ.

Acésta însĕ sĕ nu ne descurageze nicĭ unŭ momentŭ. Din contră sĕ nĕ convingemŭ odată pe deplinŭ, că pe când ne încordămŭ tóte puterile spre a ne apĕrá în contra despotismului şi a liberului arbitriu, trebue sĕ ne îngrijimŭ şi sĕ facemŭ totŭ posibilulŭ, ca se vină la cunoscinţa Capului statului starea nesuferibilă, ce ni s'a creatŭ de către acestŭ guvernŭ-

—o—

Interpelaţiunea

deputatului naţionalŭ P e t r u T r u ţ a.

In şedinţa dietei ungare dela 14 Martie st. n. deputatulŭ românŭ T r u ţ a, representantulŭ cercului Baia de Crişŭ, a adresatŭ înainte de încheerea şedinţei urmĕtórea importantă interpelaţiune d-lui ministru-preşedinte Tisza ca ministru de interne:

Avêndŭ în vedere procederea ilegală a gendarmeriei statului, care la 1 Martie anŭ c. înainte de améḑĭ a înterḑisŭ fără nicĭ unŭ motivŭ îndreptăţitŭ în numele legei, liturghia din ḑiua aceea, Dumineca, ce voia sĕ o ţină preotulŭ gr. or. din comuna Lupşa, aparţinătóre de comitatulŭ Turda-Arieşŭ;

Considerândŭ, că în aceaşĭ ḑi totŭ în órele a. m. gendarmeria a nĕvălitŭ cu baionetele împlântate în altă biserică română, pe când se ţinea liturghia, alungândŭ afară din biserică atâtŭ pe preotulŭ pontificantŭ câtŭ şi pe credincioşii evlavioşĭ şi încă cu observare: „duceţi-vĕ aḑĭ în cârciumă;“

Considerândŭ că în ţéră şi mai alesŭ în Ardélŭ s'a pusŭ în lucrare prigonirea naţionalităţilorŭ într'unŭ modŭ estraordinarŭ, atâtŭ din partea organelorŭ statului câtŭ şi a presei şi societăţii maghiare;

Considerândŭ, că asemenea uneltirĭ nascŭ marĭ îngrijirĭ în toţĭ cetăţenii bine cugetătorĭ, şi carĭ pórtă în inima lorŭ viitorulŭ şi sórtea patriei, — pentru liniştirea acestorŭ cetăţenĭ îmĭ permitŭ a întrebá pe onoratulŭ ministru-perşedinte ca ministru de interne:

1. Are cunoscinţă onor. d-nŭ ministru, că în 1 Martie curentŭ unŭ sergentŭ majorŭ de gendarmeriă a opritŭ printr'unŭ ordinŭ nr. 3 pe preotulŭ românŭ dela biserica gr. or. din comuna Lupşa, comitatulŭ Turda-Arieşŭ, de a ţiné liturghia şi că în urma acestui ordinŭ gendarmeria cu baionetele împlântate *a nĕvălitŭ în biserică, alungêndă astfelŭ de acolo pe preotulŭ pontificantŭ precum şi pe credincioşii, carĭ veniseră sĕ asiste la serviciulŭ divinŭ*, şi încă cu acelŭ adausŭ, ca în locŭ de biserică sĕ mérgă în aceea ḑi *în cârciumă;* — décă are cunoscinţă, atuncĭ luatu-s'au óre acele mĕsurĭ, prin carĭ s'a călcatŭ legea şi libertatea individuală la ordinulŭ şi cu sciinţa d-lui ministru? — ce motivŭ a îndemnatŭ pe d-nu ministru de a dá unŭ ordinŭ, prin care se vatĕmă astfelŭ legea? — fost'a proectatŭ vre-unŭ asemenea faptŭ din partea respectivilorŭ credincioşĭ ai bisericei, care sĕ fi ameninţatŭ organisaţia şi esistenţa statului? décă a fostŭ proiectatŭ, atuncĭ are de cugetŭ ministrulŭ de a trage în cercetare pe respectivii? décă însĕ nu s'a întêmplatŭ unŭ asemenea faptŭ, este óre atuncĭ a se considerá procederea acéstă arbitrară şi violentă a gendarmeriei făcută la ordinulŭ şi cu scirea ministrului ca o urmare *a tendinţelorŭ politice ale regimului* séu este ea a se considerá numai ca unŭ *abusŭ de putere unilateralŭ alŭ organelorŭ subalterne?* în casulŭ primŭ, cum interpretéză onor. d. ministru *liberalismulŭ constituţionalŭ,* cu care voiesce sĕ guverneze ţéra? ce direcţiune politică urmăresce d-nulŭ ministru faţă cu diferitele naţionalităţĭ şi *este óre cunoscută corónei acésta direcţiune?* în casulŭ alŭ doilea, décă se póte imputa faptulŭ abusului de putere alŭ organelorŭ subalterne, are de gândŭ ministrulŭ de a'şĭ câştiga informaţiunĭ asupra stărei lucrului şi de-a lua mĕsurile necesare în contra procederei organelorŭ, carĭ au *vătĕmatŭ libertatea individuală şi religionară?* are de gândŭ ministrulŭ de a *face odată finitŭ*, prin autoritatea sa, *prigonirilorŭ* ce le îndréptă organele subalterne în contra naţionalităţilorŭ, a religiunei şi a libertăţii lorŭ individuale, are de gândŭ de a lua sub scutulŭ legei pe cetăţenii statului *faţă cu agitatorii?* are de gândŭ în fine de a restabili din punctŭ de vedere alŭ intereselorŭ statului equilibrulŭ între *cetăţenii* şi *funcţionarii* lui şi de-a îndruma pe funcţionarĭ, ca sĕ-şĭ împlinéscă datoria conformŭ legei şi între marginile ei?

Interpelaţiunea acésta s'a comunicatŭ ministrului de interne.

—o—

Oprirea parastaselorŭ pentru Horia.

Lugoşŭ, 1 Martie a. c.

. . . *Porunca* de susŭ a sositŭ şi pe la noi! Ministrulŭ ḑice într'însa între altele: că din *rapoturile, ce le-a primitŭ din Ardélŭ*, a aflatŭ, că s'ar face pregătirĭ pentru sĕrbătorirea lui Horia şi Cloşca, în ḑiua de 28 Februariu. Din acestŭ incidentŭ soméză pe episcopŭ sub grea rĕspundere personală, ca în puterea auctorităţii sale sĕ ia mĕsurĭ grabnice şi *cu deosebire în părţile ardelene* pentru împedecarea acelorŭ serbărĭ, ér despre paşii făcuţĭ sĕ relateze numai decâtŭ earăşĭ lui, — ministrului.

In urma acestei poruncĭ, şi Prea Sânţia Sa episcopulŭ Dr. *Victorŭ Mihali* a datŭ unŭ circularŭ, în care reproduce numai porunca de susŭ *fără de nici unŭ comentarŭ.*

Tecstulŭ întregŭ alŭ circularei nu vi-lŭ potŭ comunica, dar sperŭ că în curêndŭ voiu puté câştigá o copiă de pe elŭ, pe care vĕ voiu trimite-o îndată.

X.

—o—

CRONICA POLITICĂ.

Nespusŭ de neplăcutŭ i-a surprinsŭ pe Ungurĭ scirea din Berlin, că G e r m a n i a r e c u n ó s c e R u ş i l o r ŭ d r e p t u l ŭ d e a o c u p a P e n d ş d e h u l ŭ î n A s i a c e n t r a l ă, ér că pretenţiunile Angliei, respective ale Afganilorŭ, asupra acestei părţĭ nordice a ţinutului Herat le declară de neîndreptăţite. Acéstă împrejurare face pe Vámbery sĕ se ocupe în „Pester Lloyd“ dela 14 Martie cu conflictulŭ ruso-englesŭ din Asia centrală. Elŭ desaprobă înaintarea Rusiei spre posesiunile englese, precum şi atitudinea Germaniei în favórea Rusiei. Fiecare amicŭ alŭ păcii, ḑice Vambery, trebue sĕ întêmpine cu neîncredere pretenţiunile ruse, ér pe de altă parte sĕ aprobe mĕsurile defensive ce le ia Anglia. Téma de înaintarea Rusiei în Asia centrală e cu atâtŭ mai mare, că Heratulŭ stă în strânsă legătură cu Bosforulŭ şi de aceea Ungurii nu potŭ împărtăşi părerile ce domnescŭ în oficiulŭ imperialŭ alŭ Germaniei nicĭ din punctulŭ de vedere alŭ umanităţii, nicĭ din consideraţiunĭ naţionale. U n g a r i a n u p ó t e n i c ĭ o d a t ă, î n n i c ĭ o c e s t i u n e, ş i p r i n u r m a r e n i c ĭ î n c e a c e n t r a l-a s i a t i c ă, s ĕ s t e a p e p a r t e a R u s i e i, încheiă Vámbery articululŭ sĕu.

Cei dreptŭ, d. Bismark în casulŭ de faţă a lucratŭ fără tactŭ, dacă n'a ţinutŭ sémă de aceia, că fără

Ungurĭ nu se mai potŭ resolva marile cestiunĭ. Nu'i ertatŭ d-lui Bismark sĕ uite acésta!....

*

Scirea dată de ḑiarele din România despre denunţarea convenţiunii comerciale cu Austro-Ungaria, face pe »Pester Lloyd« dela 13 Martie sĕ scrie unŭ articulŭ de fondŭ, în care arată că România e nerecunoscĕtóre faţă cu Austro-Ungaria, care cea dintéiu á recomandat'o Europii, pe basa acestui tractatŭ, ca statŭ suveranŭ; şi pentru acéstă nerecunoscinţă fóia pestană învinovăţesce pe d. Cogălniceanu. Situaţiunea economică şi financiară, ḑice »Pester Lloyd,« nu e mai critică acuma ca în 1876, şi cu tóte acestea nicĭ unŭ tractatŭ n'a isvorîtŭ atâtea reclamaţiunĭ ca celŭ românŭ, şi încă unele neîntemeiate, adaogă numita fóiă. Cu ocasiunea reînoirii convenţiunii trebue sĕ se revisuéscă într'acolo, ca astfelŭ de plângerĭ sĕ nu se mai ivéscă. Atingêndŭ apoi memorandulŭ camerei de comerţŭ din Braşovŭ, sé miră »P. Ll.«, că industria indigenă din Braşovŭ şi Têrgu-Mureşului, pânza dę casă şi chiar cismele din Sĕcuime se consideră ca articule de industriă fină, fiă cu intenţiune, fiă din causa funcţionarilorŭ vamalĭ nepricepĕtorĭ. De asemenea nu se póte învoi numita fóiă cu aceea, că mărfurile englese, francese şi germane se bucură de órecare favóre faţă cu cele austro-ungare; e de doritŭ decĭ unŭ sistemŭ vamalŭ hotărîtŭ, clarŭ şi bine precisatŭ.

*

Asupra situaţiunei Albaniei au sositŭ la Belgradŭ până la 4 Martie fórte interesante rapórte. După cum spunŭ acestea, Ibrahimŭ paşa concentrase în Prizrena 17 batalióne de Nizamĭ cu mai multe escadróne de cavaleriă şi câteva baterii, şi luase grabnice disposiţiunĭ ca sĕ aprovisioneze oraşulŭ pentru timpŭ mai îndelungatŭ. De asemenea se armaseră Ipeculŭ şi Mitroviţa şi se provĕḑuseră cu marĭ cantităţĭ de provisiune din magazinele dela Priştina. Arnăuţii revoltaţĭ pare că se concentréză şi la rîulŭ Labŭ. Momentulŭ neliniştitorŭ pentru Serbia îlŭ formézâ împrejurarea, că Ibrahim paşa a retrasŭ tóte trupele din raza graniţelorŭ, aşa că graniţele suntŭ păzite numai de micĭ despărţĕminte de gendarmeriă, care nu suntŭ în stare sĕ împedece năvălirile Arnăuţilorŭ pe teritoriulŭ sêrbescŭ. Din acestŭ temeiu domnesce printre poporaţiunea dela graniţele sêrbescĭ marĭ îngrijirĭ, aşa că guvernulŭ sêrbescŭ se vede silitŭ a luá mĕsurĭ pentru liniştirea şi apĕrarea poporaţiunei. Alte telegrame sosite în Belgradŭ comunică că Prizrena a fostŭ arsă. După cum spune o versiune, Arnăuţii se întărescŭ în Prizrena. Turcii au bombardatŭ oraşulŭ şi l'au distrusŭ, cu care ocasiune ei au perdutŭ 400 de ómenĭ. După o altă versiune Arnăuţii au datŭ focŭ Prizrenei prefăcêndŭ o mare parte în cenuşe. Unŭ alŭ treilea raportŭ anunţă că trupele turcescĭ au primitŭ sucursŭ şi le-au datŭ Arnăuţilorŭ o sângerósă bătaiă, împrăştiîndu'i şi despresurând Prizrena.

*

„Neue Freie Presse« primesce din Scutari textulŭ unei proclamărĭ, adresată poporului de către comitetulŭ naţionalŭ albanesŭ. Proclamaţiunea sună aşa:

„Fii ai Albaniei! A sositŭ ora, în care patria vĕ chiamă sĕ scuturaţĭ jugulŭ ruşinosŭ şi umilitorŭ şi sĕ vĕ eliberaţĭ de tiranii cei cruḑĭ şi vicleni. Voi v'aţĭ luptatŭ totdéuna numai pentru alţii, carĭ ca rĕsplată pentru curagiulŭ vostru v'au trădatŭ. A venitŭ acum ḑiua, în care voi, dacă nu voiţĭ ca în vecĭ se lângeḑiţĭ în sclăviă, trebue sĕ apucaţĭ armele pentru voi înşivĕ şi sĕ vĕ luptaţĭ pentru libertatea vóstră! Albanesĭ! Urmaţĭ acestei chiămărĭ, salutaţi-o cu bucuriă, ca fii vitejilorŭ strămoşĭ! Aduceţi-vĕ aminte de înaintaşii voştri glorioşĭ, cărora nu le era frică de rĕsboiu. Arătaţĭ lumii, că iubirea de libertate vĕ unesce, fără deosebire de religiune. Reamintiţi-vĕ de gloriosulŭ beg Skender şi de Ali-paşa, carĭ amêndoi căḑură jertfă Turcilorŭ. Aducerea aminte de faptele lorŭ, de curagiulŭ de eroi alŭ lui Sallist şi Marcu Bozari vĕ vorŭ însufleţĭ în ora luptei. Strîngeţĭ rîndurile vóstre în lupta pentru libertate! Sculaţi-vĕ Albanesilorŭ, apucaţĭ armele, pentru ca sĕ goniţĭ pe apĕsătorii voştri, ca sĕ arătaţĭ lumii ţéra vóstră liberă! Europa întrégă privesce la voi, şi aştéptă, ca sĕ începeţĭ lupta cea mare pentru libertate; Francia şi Englitera sperézǎ că veţĭ avea succesŭ. Fiţĭ fără cruţare către toţĭ, carĭ vĕ opunŭ o resistenţă, ertaţĭ numai acelora, carĭ vi se supunŭ. Vitejii carĭ se luptă pentru libertate, potŭ spera la o victoriă sigură. Sculaţi-vĕ aşa dér în sfênta luptă pentru independinţa Albaniei. — Trăiască Albania liberă!

»Comitetulŭ naţionalŭ.«

SCIRILE ḐILEI.

Alegerea deputaţilorŭ clericalĭ pentru sinodulŭ archidiecesanŭ pe periodulŭ 1885—1888 s'a făcutŭ Joi în 28 Februariu, şi până acum ni suntŭ cunoscute următórele resultate: In cerculŭ I. Sibiiu, s'a alesŭ N. Popea, archimandritŭ şi vicarŭ archepiscopescŭ; în cerc. II Sĕlişte, Dr. N. Maierŭ, protopresbiterŭ; în cerc. III. Sebeşŭ, Ioanŭ Hannia, protopresbiterŭ şi directorŭ seminarialŭ; în cerc. IV. Orĕştie şi Deva, Ioanŭ Papiu, protopresbiterŭ; în cerc. IX. Alba-Iulia, Ales. Tordăşanŭ, proto-presbiterŭ; în cerc. XI. Turda, Ioanŭ Danciu, protopresbiterŭ; în cerculŭ XII. Cluşiu, Vasiliu Roşescu, protopresbiterŭ; în cerc. XVI. Sighişóra, Zacharia Boiu, jun. asesorŭ consistorialŭ; în cerc. XVII. Vălcelc-Braşovŭ, Dr. Il. Puşcariu, protosingelŭ; în cerc. XVIII. Braşovŭ, Ioanŭ Petricŭ, protopresbiterŭ; în cerc. XIX. Făgăraşŭ Iuliŭ Danŭ, administratorŭ protopresbiteralŭ.

—0—

In şedinţa dela 11 Martie a comunităţii Braşovului s'a amânatŭ luarea unei resoluţiunĭ asupra transferării pissoirului din piaţă până ce magistratulŭ 'şĭ va da părerea şi se vorŭ proiecta cheltuelile. Spitalulŭ civilŭ se va mări cu suma de 28,766 fl. 19 cr. din donaţiunea d-nei Maria Hagi Jordanŭ. De asemenea se va luá o hotărîre pentru îmbunătăţirea băilorŭ din Zizinŭ. Dér pentru nenorocitulŭ de Scheiu când se va hotărî vr'o îmbunătăţire?

—0—

Ministrulŭ de culte şi instrucţiune are intenţiuuea, precum spune »Magyar Polgar,« ca cu privire la posiţiunea geografică a Braşovului sĕ înfiinţeze aicĭ o scólă reală superioră şi pe lângă ea sĕ înfiinţeze o academiă comercială de sine stătătóre, cu chemarea de a promova comerciulŭ nostru orientalŭ.

—0—

Cetimŭ în foile unguresci, că s'a lăţitŭ scirea prin Pesta, cumcă mitropolitulŭ Mironŭ Romanul d'aceea ar avea de gândŭ sĕ dimisioneze, fiindcă cu totŭ circularulŭ lui totŭ s'a ţinutŭ parastasŭ chiar şi în Sibiiu, şi pentrucă de altă parte nu mai póte biruí cu consistoriulŭ, care'lŭ paralisézǎ în toţĭ paşii sĕi făcuţĭ în spiritŭ patrioticŭ maghiarŭ. Acum vine »Orszaggyülési Értesitó« şi desminte faima, ḑicêndŭ că mitropolitulŭ póte se fiă convinsŭ că a procedatŭ fórte corectŭ până acuma şi se scie, că ce privesce »demonstraţiunea« unorŭ preoţĭ singuraticĭ, acésta cade în sfera organelorŭ administrative, care nu vorŭ întârḑia de-a lua mĕsurile necesare. Observămŭ în fine că şi »Telegrafulŭ românŭ« a desminţitŭ de două orĭ una după alta faima de mai susŭ.

—0—

Câtŭ de »maghiară« e Pesta ne-o spune o adresă a preşedintelui reuniunei de maghiarisare d'acolo, viceprimarulŭ Gerloczy — mai nainte Gamperl — către comercianţii din capitală, prin care îi provócă ca, în vederea viitórei esposiţiunĭ, firmele sĕ fiă scrise şi unguresce, nu numai nemţesce.

—0—

Ni se comunică din Lugoşŭ, că acolo bântue cumplitŭ aprinderea de plumânĭ.

—0—

La 23 Martie n. se va întruni congregaţiunea de primăvară a comitatului Caraşŭ-Severinŭ.

—0—

Dintre alegerile de deputaţĭ clericalĭ pentru eparchia Aradului, cunoscute până acum, notămŭ că în cerculŭ Aradului s'a alesŭ părintele protosingelŭ Iosifŭ Goldişiu; în cerculŭ Lipovei: părintele protopresbiterŭ Iónŭ Ţĕranu; în cerculŭ Timişórii părintele protopresbiterŭ Meleţiu Dreghiciu în cerculŭ Banatŭ-Comloşiu părintele Paulŭ Tempea, parochŭ şi profesorŭ la institutulŭ ped. teologicŭ; în cerculŭ Vinga părintele Vasile Mangra ieromonachŭ, profesorŭ la institutulŭ ped. teologicŭ.; în cerculŭ Birchişului părintele Augustinŭ Hamsea ieromonachŭ, asesorŭ consistorialŭ; în cerculŭ Şiriei părintele protopresviterŭ Georgiu Popoviciu; în cerculŭ Chişineului părintele Mihaiu Sturza, parochŭ în Şierpreuşiu şi asesorŭ consistorialŭ; în cerculŭ Boroşineului părintele protopresviterŭ Ioanŭ Cornea; în cerculŭ Giulei părintele protopresviterŭ Petru Chirilescu; în cerculŭ Radnei părintele protopresviterŭ Vasiliu Beleşiu; în cerculŭ Butenilorŭ: părintele protopresviterŭ Constantinŭ Gurbanŭ; în cerculŭ Tincei părintele Ignatiu Pap, protodiaconŭ, secretarŭ consistorialŭ; în cerculŭ Halmagiului părintele protopresviterŭ Ioanŭ Groza; în cerculŭ Hassiaşului: părintele protopresviterŭ Georgiu Crăciunescu.

—0—

D-lui Dr. Iónŭ Neagoe i s'a recunoscutŭ calitatea de cetăţénŭ românŭ de camera deputaţilorŭ din Bucurescĭ.

—0—

Ministrulŭ de rĕsboiu din Viena face cunoscutŭ ministrului de instrucţiune ungurescŭ, că fiindŭ a se reînfiinţa Academia Iosefină, trebue sĕ ia disposiţiunĭ ca limba germană, care e limba de comunicaţiune în scrisŭ a întregei armate, sĕ se instrueze perfectŭ în scóle. »Pester Lloyd« observă la acésta, că guvernulŭ ungurescŭ refusă cu hotărîre reînfiinţarea Academiei Iosefine.

—0—

Din Cluşŭ se anunţă: »Castelulŭ din Galda alŭ baronului Ladislau Kemény a arsŭ. Paguba se urcă la 40,000 de fl.«

—0—

Concertulŭ societăţii filarmonice se va da Marţĭ în 17 Martie n. în sala Hotelului Nr. 1 cu următorulŭ programŭ: 1. Symphonie Nr. 4 în B-dur de Beethoven, pentru orchestră: a) Adagio. Allegro vivace, b) Adagio, c) Menuetto. Allegro vivace, d) Finale. Allegro ma non troppo; 2. a) Concert pentru violină cu acompaniare de orchestră (a 2-a tesă) de Spohr, b) Ciacona de Bach pentru violină solo (amêndouĕ esecutate de d-şóra Olga Grigorovicz; 3. Ouverture la »Anacreon« de Cherubini, pentru orchestră. Inceputulŭ la 8 óre.

—0—

»Ecoulŭ Severinului« scrie următórele: »Prefectura din Iaşĭ a făcutŭ cunoscutŭ prefecturei locale, că în Tîrnopolŭ, din ţinutulŭ Lembergului, s'au prinsŭ trei tâlharĭ evrei, avêndŭ asupra lorŭ diferite obiecte de valóre română: acţii, rente, cupóne, obligaţiunĭ, poliţe de asigurărĭ, titlurĭ de rentă amortisabilă 5%, scrisurĭ fonciare rurale 7% etc. Tóte acestea sunt descrise desluşitŭ în actele ce se află la prefectura locală. Avisŭ păgubaşilorŭ.«

—0—

O scrisóre sosită din Berber în Corti anunţă: Mulţĭ indigenĭ simpatisézǎ cu domnia Chedivului de asemenea şi cu generalulŭ englesŭ. Aceştia au aflatŭ de tractarea bună a Englesilorŭ faţă cu indigenii, şi le dorescŭ sĕ învingă pe revoluţionarii ale cărorŭ legĭ şi prescrierĭ sunt fórte triste. Faima, ce se lăţise despre mărimea armatei Mahdiului, este falsă. Armata Mahdiului din Berber constă din 3,400 de ómenĭ cu 7000 de puscĭ sistemulŭ Remington, 4 tunurĭ şi două vapóre. Scrisórea încheiă cu provocarea, că se nu se témă de Mahdiu.

Din protopopiatulŭ alŭ II-lea alŭ Braşovului.

Braşovŭ, 3 Martie 1885.

Se vede că grasézǎ circularo-mania în mare gradŭ, dacă unii din protopopii noştri se folosescŭ şi ei acum de acestŭ mijlocŭ, spre a înfluinţá şi a face ingerinţe neiertate la alegerile de deputaţĭ mirenĭ pentru sinodulŭ archidiecesanŭ.

Ne-a surprinsŭ fórte multŭ, vĕḑêndŭ că şi pré onor. d. protopopŭ alŭ tractului alŭ II-lea alŭ Braşovului găsesce plăcere în nisce apucăturĭ, care nu potŭ fi nimĕrui spre folosŭ şi nu potŭ servi nicĭdecum spre binele consolidării vieţii nóstre bisericescĭ.

Ni se comunică în originalŭ unŭ fórte pocitŭ circularŭ alŭ părintelui protopopŭ, datatŭ 1 Martie, scrisŭ în confidenţă, care are tendinţa d'a face propagandă. pentru nisce pretinse merite ale unui candidatŭ mirénŭ, care se vede că este aşa de »convinsŭ« de popularitatea sa, încâtŭ a alergatŭ la d. protopopŭ rugându-lŭ ca sĕ-lŭ recomande la votŭ, ceea ce s'a şi făcutŭ precum urmézǎ:

Onorate Părinte!

La masa sinodului clericalŭ s'a deschisŭ cuvêntulŭ despre unŭ deputatŭ mirénŭ, care a recomandatŭ preoţimei din ambele tracturĭ proto-presbiterale pre foştii doi domnĭ deputaţĭ mirenĭ la sinodulŭ archidiecesanŭ: Diamandi Manole şi Ioanŭ Popea.

Cu propunerea acésta mai mulţi preoţĭ nemulţămiţĭ mĕ provocară sĕ recomandŭ în loculŭ d-lui profesorŭ I. Popea pre d. advocatŭ Ioanŭ Lengĕrŭ, căcĭ acesta a fostŭ membru alŭ Consistoriului metropolitanŭ şi a datŭ destule doveḑĭ, că a apĕratŭ interesele comunelorŭ nóstre bisericescĭ şi cu deosebire a preoţilorŭ, câştigândŭ la mai multe sate precum Herman 100 holde, la Rotbav asemenea pământurĭ, dreptŭ de păşunitŭ şi în altele.

Decĭ fiindcă suntŭ mai multe comune, care vorŭ sĕ-şĭ arĕte recunoscinţa către acestŭ bărbatŭ, aşa vi-se recomandă d. Lengĕrŭ sĕ-lŭ propuneţĭ poporului spre alegere, cu atâtŭ mai vêrtosŭ că cunósce lipsele mai a tuturorŭ comunelorŭ din tractulŭ nostru protopopescŭ, decând a însoţitŭ ca comisarŭ alŭ sinodului nostru pre protopopulŭ în visitaţiunile canonice şi la esamele scólelorŭ.

Sperŭ că precum aţĭ fostŭ la ţnălţimea chemărei frăţielorŭ vóstre alegêndŭ de deputatŭ clericalŭ pre celŭ ce vĕ iubesce, aşa veţĭ mijlocí a se alege acela, care vĕ póte ajutá cu sfatulŭ şi cu fapta.

Acéstă hârtiă sĕ mi se reîntórcă sub sigilŭ fără a-o publicá altora şi fără a vĕ servi de numele meu.

Braşovŭ, 1 Martie 1885.

Ioanŭ Petricŭ m. p.
protopopŭ.

Recensiune.

La popórele mai înaintate în cultură orĭ-ce carte séu opŭ vede lumina, fiă pentru publiculŭ celŭ mare, fiă didacticŭ, în scurtŭ timpŭ şi este supusă unei recensiunĭ séu critice, aşa încâtŭ foile periodice speciale suntŭ pline de astfelŭ de recensiunĭ şi critice. Arŭ fi de unŭ interesŭ publicŭ, ca recensiunea séu critica objectivă sĕ ia şi la noi mai mare avêntŭ, căcĭ ar conferí multŭ la ridicarea valorei opurilorŭ, ar înălţa vaḑa auctorilorŭ şi prestigiulŭ literaturei nóstre. Din aceste motive îndemnatŭ mi-amŭ propusŭ a face o scurtă recensiune critică »sine ira et studio« asupra opului geograficŭ întitulatŭ: Compendiu de geografia universală, prelucratŭ în usulŭ scólelorŭ medie şi a preparandielorŭ, de Teodorŭ Ceontea prof. prepar. edit. II-a Aradŭ 1884 preţulŭ 1 fl. 50 cr.

Cartea este de următorulŭ cuprinsŭ: Noțiunĭ generale, Geografia matematică I. Geografia fisicală II. Topografia și Etnografia III. (geografia potitică). După descrierea omului și a raseloră omenescĭ urméză: A) Europa. Aci începe cu Austro-Ungaria. După noțiunĭ generale urméză Translaitania adecă Ungaria cu țĕrile sale impărțită în 6 despărțĕminte după rîurĭ apoi în 72 comitate, apoi urméză Cislaitania adecă Austria cu tóte țĕrile sale de corónă. După aceste vinŭ staturile Europei grupate după plagile lumei. Europa sudostică (România, Serbia, Montenegro, Turcia si Grecia). Europa sudică și sudvestică (Italia, Peninsula pireneică, 1. Spania, 2. Portagalia). Europa vestică. (Francia și coloniile esterne). Europa centrală (Helveția, Belgia, Holanda și Germania cu statele și ducatele sale). Europa nordvestică (Britania mare Anglia-Vales, Scoția și Irlandia). Europa nordică (Danimarca, Scandinavia: Svedia și Norvegia). Europa nord-ostică și ostică (Rusia). B) Asia noțiunĭ generale: țerile și aicĭ suntŭ grupate după plagile lumei. Asia vestică, Asia nordică, Asia centrală, Asia ostică și Asia sudică. C) Africa, noțiunĭ generale, Africa nordică, Africa vestică, Africa sudică, Africa ostică. America noțiunĭ generale, staturile din America nordică, America centrală și America sudică, Australia cu Melanesia, Polynesia și Mikronesia. Prin aceste pre scurtŭ în liniaminte mai principale amŭ eshauriatŭ totŭ conținutulŭ opului susnumitŭ, din aceste premise ușorŭ se póte convinge orĭ și cine că materialulŭ cărții este destulŭ de bogatŭ și interesantŭ, nu numai, ci cartea considerândŭ starea sciințelorŭ geografice de astădĭ, conține tóte principiile și cunoscințele necessare orĭ și cărui om cult din societatea omenéscă. Credŭ că e superfluu a mai adauge că cartea ca atare este bună, lucrată cu multă grijă și diligință, ce caracteriséză pe omulŭ de specialitate, și umple unŭ mare golŭ în literatura nóstră didactică, putemŭ dice uniculŭ manualŭ de scólă în acésta materiă de mare însemnătate, după altele interdise și scóse din usulŭ scóleloră nóstre.

Aredicând însĕ laturea bună a opului susamintitŭ, nu potŭ sĕ trecŭ cu vederea unele greșelĭ séu erorĭ după părerea mea, carĭ au pututŭ sĕ provină nu atâtŭ din necunóscerea lucrului din partea auctorului, ci mai vêrtosŭ din scăparea de atențiune, și acele greșelĭ cu atâtŭ mai vêrtosŭ le voi înșirá aci, deórece d-lŭ auctorŭ promite a scóte și a treia edițiune după putință, și atuncĭ acelea ușorŭ se vorŭ puté îndreptá, dacă vorŭ fi de îndreptatŭ.

La pag. 10 se dice: »Printre munții cei înalțĭ aflămŭ văi pline cu nea, acésta se topesce, apoi înghéță și se așédă pre fundŭ. Massele acestea de ghiață se numescŭ ghiățare.« Terminulŭ de ghiățarŭ nu e bine alesŭ spre a semna Gletscher*). Pe la noi tóte celariile pline de ghiață adunate pentru véră se numescŭ ghiățare, ghiățării etc., ghiățarulŭ însĕ nu representă conceptulŭ adevĕratŭ alŭ Gletșerului, care este deja unŭ terminŭ technicŭ scientificŭ in geografiă, primitŭ mai în tóte limbele europene; încă nicĭ scriitoriloră maghiarĭ, despre carĭ scimŭ că au atâta predilecțiune cătră maghiarisarea terminiloră technicĭ nu le-au succesŭ a-lŭ maghiarisá, dreptce românisarea lui nicĭ nouĕ nu ne folosesce nimica, e terminŭ născutŭ sub clima Gletșeriloră în Helveția și Tirolŭ, unde se mai numescŭ și Iernerĭ; chiar așa n'amŭ puté noĭ sĕ românisămŭ terminulŭ de fjordŭ din Svedia séu alte numirĭ. Apoi Gletșerii nu se află numai pre văi ci și pre cóste și piscurile munțiloră mai înalțĭ, carĭ zacŭ în regiunea neuei.

Totŭ la pag. 10 punctulŭ 4., unde se descriu apele curgĕtóre conceptulŭ de fluviu este omisŭ. Noi scimŭ, că din isvorŭ se nasce părîulŭ, din părae rîulŭ, din mai multe rîurĭ fluviulŭ, care se varsă în mare; astfelŭ în Ungaria Tisza e rîu, ér Dunărea fluviu, căcĭ se vérsă în mare.

La pag. 10 stă »ér apele cele marĭ, în cari se adună cele mai multe rîurĭ se numescŭ Mărĭ,« definițiunea nu e destulŭ de precisă, deórece recerința unei mărĭ nu e numai aceea, ca în ea sĕ se verse mai multe fluvii (nu rîurĭ), ci recerința principală e sĕ fie în legătură prin cutare canalŭ séu strîmtóre de mare, cu altă mare séu oceanŭ, cum e de esemplu marea Mediterană prin strîmtórea Gibraltarŭ cu oceanulŭ Atlanticŭ, marea Négră prin bosforulŭ Tracicŭ cu cea Marmureă, și acésta prin Dardanele cu cea Egeă etc. Spre esemplu laculŭ Caspicŭ deși are în arealŭ 462.700 km. pătr, și așa e ca șĭ marea Négră de mare, de nu mai mare, deși se vérsă în elŭ cele mai marĭ rîurĭ cum sunt: Volga, Uralŭ, Emba, Terek și Kura cu Arasu, totŭ nu e mare, deórece nu are comunicațiune cu mare séu oceanŭ.

La pag. 14 »§-lŭ despre împărțirea suprafeței pămêntului și a cerului« era mai consultŭ sĕ se fi despărțitŭ, și anume d-lŭ autorŭ făcea mai bine dacă împărția mai ântêiu suprafața pămêntului deschilinitŭ, apoi a cerului séu vice-versa, deórece esplicațiunea ar fi mai clară, cu atâtŭ mai vêrtosŭ fiindcă cercurile de pe globulŭ terestru și așa coincidŭ și se potŭ ușorŭ confunda. neputêndu-se din §-lŭ susŭ numitŭ cu iutele erua, carĭ cercurĭ se înțelegŭ, mai alesŭ pentru care nu este bine inițiatŭ în sciințele geogragce.

Punctulŭ 3, în acestŭ § dice: »Meridianulŭ stratae horisontulŭ în 2 puncte, dintre carĭ unulŭ este mai depărtatŭ de polulŭ nordicŭ decâtŭ celălaltŭ, unulŭ se numesce punctulŭ nordicŭ, celălaltŭ sudicŭ, ér' linia dréptă ce le împreună se numesce linia de médă-di. La acésta dicemŭ, că meridianulŭ nu tae în genere orisontulŭ êstŭ modŭ ca punctulŭ nordŭ se fiă mai apropiatŭ de polulŭ celestnordŭ séu punctulŭ sudicŭ mai depărtatŭ de același, carĭ după posițiunea sferei la equatorŭ polulŭ nordŭ celestŭ coincide cu punctulŭ nordŭ alŭ orisontului. Apoi linia dréptă, ce împreună punctulŭ nordicŭ cu celŭ sudicŭ, se dice cu terminulŭ deja adoptatŭ linia meridiană. D-lŭ autorŭ aci în esplicațiunea sa a scăpatŭ din vedere posițiunea triplă a sferei, (adecă sfera paralelă, recta și obliqua). Esplicațiunea stă pentru sfera obliqua cum e la noi, dar nu și pentru celelalte două posițiunĭ.

(Va urmá.)

*) In acéstă privință nu suntemŭ de acordŭ cu d. recensentŭ. Intre ghețarŭ și ghețăriă e deosebire mare, și fără a ne lua după Ungurĭ séu alții, terminulŭ de giheţarŭ e bunŭ. Red.

Raportulŭ

comitetului Reuniunei femeiloră române din Sibiu cătră adunarea generală ținută la 12 Martie st. n. 1885.

Onorată adunare generală!

Comitetulŭ Reuniunei femeiloră române din Sibiu aduce prin raportulŭ de față la cunoscința onor. adunărĭ generale, resultatulŭ activității sale dela 26 Octomvre (7 Noemvre) 1884 încóce.

Este cunoscutŭ onor. adunărĭ generale că acestŭ comitetŭ avêndŭ în vedere înmulțirea averei și asigurarea scólei nóstre, în sensulŭ §-lui 21 din statute a luatŭ mĕsurĭ pentru arangiarea unei loterii de efecte încă în ședința sa din 9 (21) Maiu a. tr.

Pentru ca onor. adunare generală sĕ aibă o ideiă clară despre întréga procedură a comitetului pentru acéstă întreprindere, ne permitemŭ a desfășura mai pe largŭ tóte fasele prin care a trecutŭ.

Precum s'a amintitŭ și în raportulŭ din 25 Octomvre (7 Noemvre) a. tr. resultatulŭ apelului nostru cătră publiculŭ românŭ pentru spriginirea acestui scopŭ, a fostŭ unulŭ dintre cele mai îmbucurătóre. 1000 câștigurĭ s'a alesŭ din cele 1361 obiecte incurse din tóte părțile; ér unii dintre generoșii donatorĭ prevĕdêndŭ multele spese împreunate cu acéstă întreprindere a trimisŭ donurĭ în banĭ, și s'a esmisŭ 12,000 sorțurĭ în valóre nominală de 6000 fl.

In 15/27 Noemvre a. tr. s'a deschisŭ esposiția, — despre care încă s'a făcutŭ amintire în numitulŭ raportŭ, — In localitățile D-nei Maria Cosma, care a fostŭ cercetată de totŭ publiculŭ alesŭ alŭ Sibiiului și de toțĭ binevoitorii și propagatorii scopului nostru. Acéstă esposițiă a duratŭ 14 dile. In fine sosì 12 Ianuariu a. c. st. n., diua ficsată pentru tragerea la sorțĭ, care s'a efeptuitŭ în localitățile societății de lectură, în presența și sub controla d-lui Stefanŭ Stroia, vice-notarŭ comitatensŭ, ca comisarŭ alŭ autorității politice, conformŭ resoluțiunei înaltului ministerŭ reg. de finanțe de dtto 13 Nov. 1884 sub Nr. 70,166. — Dintre cele 12,000 sorțurĭ esmise și trimise tuturoră colectanțiloră noștri pre lângă epistole tipărite spre acestŭ scopŭ, s'au vêndutŭ 10,514 și au rĕmasŭ Reuniunei 1486. — Sorțurile nevêndute s'au numĕratŭ și sigilatŭ de cătră comisarulŭ asistentŭ imediatŭ înaintea tragerei la sorțĭ.

Cu diua de 12 Febr. st. n. a. c. se împlinì terminulŭ ficsatŭ pentru reclamarea resp. estradarea obiectelorŭ câștigate; dér comitetulŭ ținêndŭ contŭ de interesarea și sprijinirea căldurósă a publicului, decise a estrada câștigurile reclamate și după trecerea terminului; unele dintre ele însĕ totușĭ a rĕmasŭ neridicate în favorulŭ Reuniunei. Aceste alăturându-se la cele câștigate prin sorțurile nevêndute, și la cele nepuse la sortitură, s'a formatŭ érășĭ un numĕr considerabil. Decĭ comitetulŭ, spre a le preface și pre aceste în banĭ, a decisŭ a ține o licitațiune érășĭ în localitățile societății de lectură și anume în diua de 3 event. 4 Martie st. n., care licitațiune s'a și ținutŭ aducêndŭ unŭ resultatŭ destulŭ de favorabilŭ.

Computândŭ decĭ tóte sumele laolaltă și adecă:

1. Banii incurșĭ prin esposiție . . .	71 fl. 75 cr.
2. Banii incurșĭ prin vinderea sorțuriloră	5375 fl. 99 cr.
3. Banii incurșĭ prin licitație	479 fl. 11 cr.
4. Banii incurșĭ prin contribuirĭ benevole	93 fl. 50 cr.
5. Interese transitóre	41 fl. 93 cr.
Venitulŭ brutŭ alŭ loteriei se urcă la cifra de	6062 fl. 28 cr.
Din care subtrăgêndu-se spesele de .	759 fl. 25 cr.
Rémâne unŭ venitŭ curatŭ de . . ,	5303 fl. 03 cr.

Din care sumă numai 289 fl. suntŭ în restanță.

Vĕdêndŭ comitetulŭ împlinite speranțele sale preste așteptare a decisŭ a tipări epistole de mulțămire pentru generoșii donatorĭ care se vorŭ și trimite în dilele viitóre.

Venimŭ decĭ și aicĭ a aduce cele mai călduróse și sincere mulțămirĭ atâtŭ zeloșiloră noștri colectanțĭ, cari în prima liniă au contribuitŭ multŭ la ajungerea scopului urmăritŭ, câtŭ și generoșiloră donatorĭ și tuturoră cari au sprijinitŭ causa nóstră cu atâta perseveranță.

Ne împlinimŭ o prea plăcută datorință anunțândŭ onor. adunărĭ generale, că balulŭ Reuniunei din acestŭ anŭ s'a ținutŭ la 7 Februariu st. n. Resultatulŭ moralŭ câtŭ și materialŭ a fostŭ splendidŭ. Suntemŭ în dreptŭ a dice, că și acum, ca în trecutŭ, balulŭ Reuniunei nóstre a fostŭ unulŭ dintre cele dintêiu ale sesonului.

Venitulŭ curatŭ alŭ balului se urcă la suma de 290 fl.

Cu deosebită plăcere aducemŭ la cunoscința onor. adunărĭ generale că d-na Maria Ilieșŭ n. Șandorŭ din Rece-Cristurŭ a donatŭ Reuniunei nóstre 100 fl. pentru care comitetulŭ i-a datŭ mulțămită publică și la timpulŭ sĕu va propune onor. adunărĭ generale de a o denumí membru onor.

Comitetulŭ mai aduce la plăcuta cunoscință onor. adunări generale dechiarațiunile noiloră membrii ordinarĭ cu tacse anuale de 2 fl. a d-neloră: Alecsandra Rusu, Maria Borcia și Constanța Popŭ.

Intre noii membrii pe viață înregistrămŭ cu plăcere pe d-na Florentina Manciu n. Mezei preotésă în Ocolișulŭ-mare, cu suma de 20 fl.

D-nulŭ Sabinŭ Piso a donatŭ pe séma scólei nóstre o pré frumósă colecțiune de minerale, cu binevoitórea promisiune de a o întregi, comitetulŭ i-a esprimatŭ mulțămită atâtŭ pe calea diaristică câtŭ și protocolară, pentru acestŭ darŭ.

După aceste ne permitemŭ a aduce cu părere de rĕu la cunoscința onor. adunărĭ generale, ca d-nulŭ comite supremŭ prin hârtia sa de d-to 27 Nov. 1884 Nr. 638, face comitetului cunoscută resoluțiunea înaltului ministeriu de d-to 18 Nov. 1884 Nr. 62,305 că acelașĭ nu s'a aflatŭ îndemnatŭ a întărî alegerea membriloră onorarĭ din Craiova, a d-neloră și d-niloră: Adelina Olténŭ, George P. Constantinescu, Ioanŭ Faurŭ, Ioanŭ Bombacilă, Elena Pamfilie, Elisa Chețianŭ, Octavianŭ M. Strajanŭ și Iuliana Popŭ.

Facemŭ cunoscutŭ onor. adunărĭ generale că în urma venitului loteriei devenindŭ mai favorabilă starea materială a Reuniunei, comitetulŭ în ședința sa de dtto 1 Martie st. n. a absolvatŭ pe d-na presidentă de a mai provedea și de aci înainte pre dșóra directóre a scólei nóstre cu viptulŭ, urcândŭ salarulŭ directórei la cifra de 70 fl. la lună, începândŭ cu 1 Martie st. n., spre a-șĭ procura însașĭ din acéstă sumă pre lângă celelalte și viptulŭ. Pentru care sumă comitetulŭ cere unŭ creditŭ suplementarŭ de 250 fl. la bugetulŭ anului curentŭ.

Ne permitemŭ a aduce la cunoștința onoratei adunărĭ generale că numĕrulŭ membriloră de astădĭ este următorulŭ: fundatorĭ 2, ordinarĭ cu tacsă pe viață 23, ordinarĭ cu tacsă anuală 115, ajutătorĭ cu tacsă pe viață 26, ajutătorĭ cu tacsă anuală 50.

Ér averea Reuniunei se urcă la circa 10,000 fl.

Încheindŭ, comitetulŭ îșĭ ia voiă a face următórele propunerĭ:

I. A da absolutoriu comitetului pentru rațiociniile anului 1884.

II. A da îndemnisare pentru suma de 81 fl. 50 cr. cu care s'a trecutŭ la salariele profesoriloră peste suma preliminată în bugetulŭ anului 1884.

III. A încuviințá unŭ creditŭ suplementarŭ de 250 fl. la bugetulŭ anului curentŭ.

IV. A denumí pe d-na Maria Ilieșiu n. Șandorŭ din Rece Cristurŭ membru onorarŭ alŭ Reuniunei.

Datŭ din ședința comitetului dela 24 Februariu (8 Marțiu) 1885.

Maria Cosma m. p., președintă. **Anastasia Toma** m. p., secretară.

Raportulŭ a produsŭ o surprindere plăcută și a fostŭ primitŭ cu entusiasmŭ.

Raportulŭ s'a luatŭ spre scire cu o viuă plăcere, ér comitetului cu deosebire dómnei președinte s'a esprimatŭ mulțămită protocolară, pentru estraordinarulŭ zelŭ desvoltatŭ întru arangiarea loteriei, și prin acésta întru înaintarea intereseloră reuniunei.

După aceea s'au primitŭ tóte propunerile comitetului cuprinse în raportŭ, ér în loculŭ dómnei Roșca, carea a abdisŭ din comitetŭ, s'a alesŭ fiica domniei sale, dómna Maria Crișanŭ.

Adunarea s'a încheiatŭ cu entusiastice vivate.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz Trans.«)

Pesta, 16 Martie. — Diua de 15 Martie s'a serbatŭ în capitală în modŭ solemnelŭ. — Comisiunea de trei a camerei magnațiloră ș'a terminatŭ desbaterile asupra proiectului de reformă a camerei magnațiloră. Raportulŭ comisiunii se va presenta în ședința de Marțĭ, și Sâmbĕtă se vorŭ începe tractările în camera magnațiloră.

Atena, 16 Martie. — Părechia princiară de corónă a desbarcatŭ erĭ diminéță în portulŭ Pireu. După ce a fostŭ salutată de regele și de ministri, a plecatŭ spre Atena, fiindŭ salutată cu entusiasmŭ de mulțimea poporului.

Convocare.

Subsemnații venimŭ prin acésta cu tótă onórea a convocá pe tótă inteligența română de ambe confesiunile din ținuturile nóstre, la conferința ce se va ţiné în sala scólei gr. cat. din Chiachi-Gărbău la 7 Aprilŭ st. n. a. c.

Obiectele ce se vorŭ pertractá suntŭ:

1) Constituirea în comitetŭ filialŭ de primire pentru despărțĕmêntulŭ alŭ XII. alŭ »Associațiunei Transilvane« ce-șĭ va ține adunarea sa generală aicĭ în 1 Augustŭ a. c.
2) Alegerea unui președinte, vice-președinte, secretarŭ și cassarŭ.
3) Alte inevitabile.

Sperămŭ la convenirea câtŭ mai multora.

Chiachi-Gărbău la 17 Februariu 1885.

Ioanŭ Hațeganu, v.-protopopŭ gr. cat. **Ioanŭ Șandorŭ**, jude com. și curatorŭ prim.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurelŭ Mureșianu

Cursulŭ la bursa de Viena
din 14 Martie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	99.10
Rentă de hârtiă 5%	93.95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	147.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	99.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	123.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	110.20
Bonurĭ rurale ungare	102.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C2.75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.—
Bonurĭ rurale transilvane	102.—
Bonurĭ croato-slavone	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119 30
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	119.30
Renta de hărtiă austriacă	83.20
Renta de arg. austr.	83.55
Renta de aurŭ austr.	108 20
Losurile din 1860	139 —
Acţiunile băncel austro-ungare	866.—
Act. băncel de creditŭ ung.	311.—
Act. băncel de creditŭ austr.	302.50
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.81
Napoleon-d'orĭ	9.80½
Mărcĭ 100 imp. germ.	60.55
Londra 10 Livres sterlinge	124.40

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 2 Martie st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	91¾	—
Renta rom. amort. (5%)	94½	—
» convert. (6%)	90	—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	30½	—
Credit fonc. rural (7%)	100½	—
» „ „ (5%)	85¾	—
» » urban (7%)	96½	—
» » » (6%)	91½	—
» » » (5%)	83⅝	—
Banca naţională a României	1200	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	290	—
« » » Naţională	210	—
Aurŭ	12.¾%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 16 Martie st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.80	Vênd.	8.84
Argint românesc	»	8.75	»	8.80
Napoleon-d'orĭ	»	9.78	»	9.80
Lire turcescĭ	»	11.—	»	11.04
Imperialĭ	»	10.—	»	10.02
Galbenĭ	»	5.70	»	5.76
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	127.—	„	128.½
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. Gross.

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoí a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea completă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ face la 1 şi 15 ale fie-cărei lunĭ.

Administr. „Gaz. Trans.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe inia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timişŭ	1.33	—	—	10.15
Braşovŭ	2.06	—	—	10.50
	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighişóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediaşŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blaşiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiuşŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vinţulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Cluşiu	10.08	5 59	9.18	
	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirişŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mezŏ-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare	1.49	11.04	4.06	
	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare	4.11	5.13	3.20	
	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezŏ-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriş	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeşdu	8.38	5.11	—	
Cluşiu	8.57	5.40	7.08	
	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriş	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vinţulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiuşŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blaşŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copşa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediaşŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigişóra	4.50	4.17	12.15	
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Braşovŭ	9.20	10.15	3.15	
	—	6.00	3.25	
Timişŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ	12.32	8.05	9.45
	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ	3.35	5.30
	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştiă	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) **Petroşenĭ**

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşenĭ	7.00

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroşenĭ	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.